

**Zápis ze 3. zasedání Asociace děkanů ekonomických fakult
konaného ve dnech 30. a 31. 3. 2023
Místo konání – Fakulta financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze**

Přítomni: viz. prezenční listiny (v MS TEAMS)

Omluveni: doc. Vojtěch Spáčil

Hosté: doc. Petr Dvořák, prof. Jiří Hnilica, doc. Daniel Münich, Dr. Petr Očko

Program zasedání byl představen a odsouhlasen a rámcově probíhal dle pozvánky na akci:

Čtvrtek 30. 3. 2023

15:00-16:30

- zahájení jednání a projednání nových žádostí o řádné členství a volba místopředsedů
- úvodní vystoupení rektora VŠE a místopředsedy ČKR pro záležitosti ekonomické a sociální doc. Ing. Petra Dvořáka, Ph.D., diskuse,
- diskuse společných témat

17:00

- večere a neformální program (Obecní dům v Praze)

Pátek 31. 3. 2023

9:30-11:30

- úvodní slovo: doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D., Víze ČSE ve vazbě na moderní trendy v oblasti vzdělávání a ekonomického výzkumu
- Cena Asociace děkanů ekonomických fakult za nejlepší závěrečné práce (CADEF)
- diskuse společných témat

11:30-13:00

- oběd

13:00-14:00

- diskuse společných témat s Dr. Petrem Očkem, náměstkem MPO (Sekce digitalizace a inovací), moderní trendy výzkumu: Aktuální dění v digitální ekonomice

Jednání zahájil prof. Musílek, přivítal všechny přítomné a představil hosty.

Předseda prof. Tuček navrhl úpravu programu v podobě přesunu volby místopředsedy asociace na druhý den z důvodu většího prostoru pro diskusi s doc. Dvořákem.

PROJEDNÁNÍ NOVÝCH ŽÁDOSTÍ O ŘÁDNÉ ČLENSTVÍ V ASOCIACI

Prof. Musílek přistoupil k prvnímu bodu programu a uvedl nové žádosti o řádné členství v Asociaci. O nové členství požádali doc. Švecová (ÚEM, VŠCHT) a doc. Taušer (FMV, VŠE).

Doc. Švecová představila své pracoviště (Ústav ekonomiky a managementu, VŠCHT).

Doc. Druláková (FMV, VŠE) omluvila doc. Taušera, který je v zahraničí (účastnil se zasedání druhý den) a představila FMV VŠE.

Prof. Tuček navrhl, aby členové Asociace hlasovali o uvedených bodech formou aklamace. Členové Asociace vyjádřili souhlas s touto formou a přistoupili k samotnému hlasování.

Hlasování o přijetí Ústavu ekonomiky a managementu, VŠCHT zastoupené doc. Švecovou do Asociace – přítomní členové jednomyslně souhlasili s přijetím.

Hlasování o přijetí FMV, VŠE zastupované děkanem doc. Taušerem do Asociace – přítomní členové jednomyslně souhlasili s přijetím.

VYSTOUPENÍ P. REKTORA VŠE: DOC. ING. PETRA DVOŘÁKA, PH.D.,

Doc. Dvořák vyjádřil podporu Asociaci a zmínil její význam, podpořil spolupráci Asociace s ČR a nabídl součinnost. Informoval o schůzce na MŠMT, která proběhla 27. 3. 2023, na které byla řešena problematika financování vysokých škol, například i ve vazbě na demografický vývoj v ČR. Následně požádal členy Asociace o stanoviska, komentáře a návrhy řešení v této oblasti, které by mohl následně prostřednictvím ČR dále diskutovat s MŠMT.

Prof. Tuček poděkoval za informace od doc. Dvořáka a vyjádřil shodu s názory. Dále komentoval, že problematika KEN není jednoznačná, je nutné dál jednat a postoje podkládat tvrdými čísly a předávat je MŠMT, je nutné tlačit na alokaci peněz již od roku 2023, byť MŠMT doposud žádný závěr nesdělilo. Společným cílem (asociace i VVŠ) je větší alokace prostředků na VŠ s apelem na zohlednění ekonomických fakult - rostoucí náklady i v kontextu profesních SP (organizace praxí ad).

Další komentář přidal doc. Kapounek. Argument, že prostřednictvím strukturálních fondů připlouvá do rozpočtů vysokých škol velké množství peněz, je zavádějící, neboť účelovost těchto prostředků je značně omezena. Dále je předpokládáno, že VŠ se budou chovat jako komerční subjekt, nicméně v prostředí VŠ to není možné, existuje mnoho omezení. Doc. Kapounek vznesl dotaz, zda jsou tyto argumenty uváděny při vyjednávání s MŠMT.

Doc. Dvořák reagoval, že je zmiňováno, že prostředky by měly být rozdělovány spravedlivě. Vnímá snahu vyřešit problematiku tím, že školy budou fungovat efektivněji a racionálněji, nějaké tyto možnosti existují, ale výsledek těchto snah nebude velký.

Prof. Tuček doplnil, že se samozřejmě liší struktury rozpočtů jednotlivých vysokých škol dle jejich zaměření. Dále podrobněji uvedl příklady struktury financování různých typů (fakult) VVŠ v základní struktuře: institucionální prostředky, DKRVO a projektové zdroje. Tyto podíly se mnohdy u různých typů fakult výrazně liší. Od vyváženého podílu 33% / 33% / 33% až po 80% / 20% / 0%. Požadavek na zvýšení financování vysokých škol na úroveň 0,7 % HDP je relevantní. Zvláště v situaci, kdy podíl vysokoškoláků v ČR je stále na úrovni cca 34% oproti zemím OECD kde je to 45%. Podstatný vliv na potřebu kapacit VŠ bude mít i demografický vývoj, který v roce 2025-2029 přinese nárůst populace 19-náctiletých, kteří už v tomto období (šk. roce) pocítí nedostatek míst na SŠ.

Doc. Dvořák doplnil, že by mělo být usilováno o zvýšení tarifních mezd, aby potřební zaměstnanci VŠ byli dostatečně ohodnoceni. Špičkoví vědci ať mají další prostor. Valorizace mezd v jiných sektorech (dokonce i na ZŠ a SŠ) proběhla, na VŠ však ne.

Doc. Gregor podpořil stanovisko, aby byli vyučující dostatečně ohodnoceni. Přidal otázky, zda si ČR uvědomuje demografickou situaci, která zvýší tlak na VŠ prostředí. Dále přidal otázku, zda není rozumné začít komunikovat finanční spoluúčasť studentů.

Doc. Dvořák reagoval na první otázku, že demografickou situaci si všichni uvědomují, ale nikdo s tím nic nedělá. Byl by rád, kdyby se tento problém začal více řešit a brát vážně. Co se týče druhé otázky, doc. Dvořák zmínil, že se této možnosti nebrání, nicméně má informace, že je toto aktuálně politicky neprůchodné, a i stanoviska jednotlivých VŠ jsou různá.

Doc. Švecová zmínila, že kapacity technických VŠ jsou plné (studenti se nevejdou do laboratoří) tzn. pokud nevznikne nová infrastruktura, je v podstatě nemožné přijímat více studentů.

Doc. Dvořák zareagoval, že stát musí říct, co od VŠ čeká. Otevřít pouze problematiku KENů není řešení, je nutné brát v úvahu celou aktuální situaci.

Prof. Tuček komentoval zavedení školného s tím, že napříč VŠ je opravdu široká škála názorů, není jednotnost ani mezi VŠ.

Doc. Kapounek přidal komentář k autonomii rozhodování o KENech – stejný předmět, stejný vyučující – na dvou různých fakultách = různé KENy. To vede k neefektivitě a paralyzuje rozhodování o zefektivnění výuky. Pokud stát chce, aby se VŠ chovaly tržně, nemůže zadávat nesmyslná vstupní kritéria.

Prof. Hynek přidal komentář, že by se VŠ neměly nechat vtáhnout do diskuze o zavedení školného. Je to na státu, který zaspal, aby vyrovnal nerovnosti ve financování. Deficit ve financování VŠ by se pak bohužel mohl přetavit na diskusi zajištění zdrojů právě jen ze školného.

Doc. Dvořák zmínil, že současná vláda si pravděpodobně netroufne zavést školné na VŠ.

Doc. Šperka dodal, že v médiích zachytil informaci, že „KENy neexistují“. Informace z médií o průměrných platech vyučujících je zkreslený, nejsou zmiňovány regionální rozdíly.

Doc. Dvořák zmínil, že vnímá situaci a uvedené problémy, ale nemá návrhy řešení.

Prof. Tuček uvedl, že dle rétoriky MŠMT KENy sice neexistují, ale přesto jsou při financování VŠ hlídány jejich směrné hodnoty v podobě váženého KENU, kdy si univerzita nesmí dovolit pokles pod povolenou mez pod hrozbou finanční penalizace. S toho plyne i nutnost hlídat limitně počty zaplacených studentů v jednotlivých kategoriích KENU atd.

Doc. Bartoš zmínil, že by mělo být řešeno, které obory jsou potřebné, které absolventy chtějí firmy a zda je uspokojena jejich poptávka.

Doc. Gregor zmínil, že převis poptávky na pražských VŠ se brzy projeví i na jiných VŠ mimo Prahu. Blíží se velký problém – v tomto směru krize VŠ. Dále zmínil myšlenku, že by pomohlo rozlišovat věcné a osobní náklady. Diskuze o financování pracovníků/mezd a financování infrastruktury separé by dávalo smysl a pomohlo by to racionalizaci diskuze.

Prof. Špalek konstatoval, že ekonomické fakulty se o tom mohou bavit, ale řešit tuto problematiku s děkany filozofických fakult je problematické, vnímají to úplně jinak.

Doc. Dvořák vznesl dotaz, zda rozdílné KENy mají na zúčastněných VŠ podstatný vliv na diferenciaci platů.

Doc. Švecová odpověděla, že ne zcela, problém platů je strukturální, VŠ je podfinancováno, technické obory ale mají možnost si sáhnout na větší peníze z ESF, GAČR, TAČR atd.

Doc. Kapounek uvedl, že na jejich VŠ je vliv KENů velmi zásadní. To potvrdili i přítomní z dalších pracovišť (UTB) ad.

Prof. Tuček dále informoval o setkání na MŠMT, kde byly představeny možné postupy hodnocení efektivity fakult např. díky poměrovému ukazateli počtu studentů na počet AP atd., nicméně i tento postup přes průměrné / směrné hodnoty může být problematický.

Prof. Musílek poděkoval za účast doc. Dvořákovi.

Doc. Dvořák poděkoval za náměty a rozloučil se s účastníky.

DISKUSE SPOLEČNÝCH TÉMAT

Prof. Tuček přistoupil k dalšímu bodu programu – OP JAK a možnost podání společného projektu pro podporu excelence. Vyzval účastníky, zda je možné stanovit si témata pro podání projektů.

Prof. Doucek informoval o záměru podat mezifakultní projekt (3 fakulty VŠE) zaměřený na informatiku a ontologii.

Prof. Špalek uvedl, že projekty na Masarykově univerzitě se připravují, zmínil oblast healthcare, ale zatím si není jistý, jestli to dopadne.

Doc. Kapounek zmínil, že univerzita bude mít omezený počet projektů, primárně v oblasti financí, podnikových financí a propojení udržitelnosti (ESG, problematika sucha, environmentální ekonomie).

Prof. Musílek ukončil formální část jednání a pozval všechny účastníky na neformální část jednání v Obecním domě.

VYSTOUPENÍ DOC. ING. DANIELA MÜNICH, PH.D.

Doc. Münich představil Českou společnost ekonomickou, vize a aktivity společnosti. Nabídl členům Asociace spolupráci a představil možnosti členství.

Prof. Tuček se doptal na možnost využít konferenci ČSE, která se koná každé dva roky, k širšímu setkání doktorandů z Čech.

Doc. Münich vyjádřil souhlas.

Doc. Taušer se dotázal na Ekonomickou olympiádu pořádanou ČSE, zda je nějak propojena s INEV.

Doc. Münich zmínil, že spolupráce s INEV je primárně na promo úrovni, kdy jeden informuje o akci druhého a naopak.

Doc. Špalek se dotázal, zda existuje propojení či spolupráce se slovenskou asociací a také zda probíhá užší komunikace s učiteli základních/středních škol, kde je potřeba tvořit základy pro ekonomické vzdělání a gramotnost.

Doc. Münich zmínil konferenci, která v minulosti proběhla ve spolupráci se slovenskou asociací a mohla položit základy k pravidelné spolupráci, ale následně to koronavirová krize nabourala. Spolupráce se ZŠ/SS probíhá spíš individuálně, plošná podpora je i finančně komplikovaná.

Prof. Tuček poděkoval doc. Münichovi za účast a zajímavé informace.

CENA ASOCIACE DĚKANŮ EKONOMICKÝCH FAKULT ZA NEJLEPŠÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE (CADEF)

Prof. Tuček uvedl základní atributy návrhu zavedení Ceny Asociace, k čemuž následně proběhla diskuse k doladění.

Doc. Kapounek zmínil problematiku vydávání závěrečných prací v následně přepracované podobě formou článku se spoluautorstvím zkušeného profesora. Dále je nutné rozlišit, zda se bude jednat o diplomové práce, nebo disertační práce, nebo obojí.

V rámci diskuse se došlo k následujícím závěrům:

- bude se jednat pouze o diplomové práce (název bude upraven: Cena asociace děkanů ekonomických fakult za nejlepší diplomovou práci)
- cena by mohla nést jméno nějakého ekonoma, bylo však zmíněno riziko, že dědicové mohou mít s využitím jména problém
- potenciálně velké množství prací bude omezeno nominacemi – každý člen Asociace bude moci nominovat jednu diplomovou práci do soutěže
- výkonný výbor jmenuje komisi pro hodnocení prací, počet členů komise zatím není stanoven
- odměny pro studenty 15 000,- Kč (první místo), 10 000,- Kč (druhé místo), 5 000,- Kč (třetí místo)
- přijímány jsou práce v českém, slovenském nebo anglickém jazyce
- je nutné zajistit souhlas nominovaného studenta s účastí v soutěži
- dále zabezpečit: test originality a prohlášení autora (že student je původní / samostatný autor dané práce).
- termín pro zaslání nominovaných prací je stanoven na 31. 7. 2023 (zaslat je možné práce obhájené v období od 1. 1. 2023 do 31. 7. 2023)

- technické provedení (formát souboru ad.) bude stanoveno výkonným výborem, nebude požadován text (bez uvedení autora) pro blind review, protože autor se dá přes systémy (např. Thesis) vždy dohledat.

Na závěr proběhlo hlasování o zdroji financování odměn pro vítěze. Návrh, o kterém se hlasovalo zní: Odměny vítězům budou vyplaceny z finančních zdrojů domovské univerzity daného studenta. Diskutovala se i forma úhrady.

Hlasování o přijetí výše uvedeného návrhu – přítomní členové jednomyslně souhlasili s přijetím.

VOLBA MÍSTOPŘEDSEDY ASOCIACE A ČLENA VÝKONNÉHO VÝBORU

Následně bylo přistoupeno k volbě místopředsedy Asociace a nového člena výkonné výboru. Na pozici místopředsedkyně byla nominována doc. Krechovská.

Hlasování o zvolení doc. Krechovské na pozici místopředsedkyně Asociace – 20 přítomných členů, 19 se vyjádřilo pro, 1 se zdržel

Na pozici člena výkonného výboru místo D. Stavárka byl nominován prof. Špalek.

Hlasování o zvolení prof. Špalka na pozici člena výkonného výboru Asociace – 20 přítomných členů, 19 se vyjádřilo pro, 1 se zdržel

Následně se všichni přítomní členové shodli, že 4. zasedání Asociace se uskuteční v Brně na MUNI ve dnech 5. a 6. 10. 2023. 5. zasedání by mělo proběhnout ve dnech 21. a 22. 3. 2024, předběžně ve Zlíně.

Rekapitulace aktuálních členů výkonného výboru asociace:

- prof. Ing. David Tuček, Ph.D. (FaME UTB ve Zlíně) – předseda asociace
- doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D. (EF ZČU v Plzni) – místopředsedkyně asociace
- prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D. (FFÚ VŠE v Praze) – člen výkonného výboru
- prof. Ing. Jiří Špalek, Ph.D. (ESF – MUNI v Brně) – člen výkonného výboru

DISKUSE SPOLEČNÝCH TÉMAT

Během následné diskuse byla řešena odpověď na dotaz odeslaný na GAČR ohledně panelu. V odpovědi je citován zákon, přičemž zmíněný text zákona neumožňuje požadovanou změnu. Problematika bude konzultována s právníkem, aby bylo posouzeno, zda pohled GAČR není příliš striktní.

Doc. Slobodyan prezentoval stav a strukturu standardních projektů GAČR, primárně týkajících se panelů 402 a 403.

Dále byla opět diskutována možná spolupráce napříč členy Asociace při přípravě projektu do OP JAK. Prof. Doucek nabídl oblasti podpory z FIS VŠE (data mining, statistická a demografická data).

Na závěr byly diskutovány konference, odborné akce a další možnosti propojení členů, primárně z pohledu zapojení doktorandů.

Z modelu společné SVOČ sejde, protože již jen cca pět fakult ji organizuje. Zbylí členové již ne. Z diskuse a vystoupení paní děkanky Dvořákové-Liškové - vyplynula možnost využít místo společné SVOČ akce, která probíhá i na JČU: studenti prezentují svůj projekt, který mají i v rámci jiného /volitelného předmětu (např. Řízení projektů, Nadání studenti apod.)

Dále byly zmíněny akce připravované členy na jednotlivých fakultách (Invest Day ad. Viz. úkol pro členy asociace zvýrazněný níže).

Všichni přítomní se shodli na návrhu, aby v rámci webu Asociace byla stránka, na které budou všechny pořádané akce, které členové chtějí inzerovat v kalendáři akcí.

Řešení: Zástupci členů budou průběžně posílat/vkládat své akce do kalendáře MS TEAMS, jako doposud (mají tam přístup všichni členové). Tyto akce se pak automaticky propíší na web asociace: <https://dekanief.cz/events/> (v ČJ a doplněn bude obratem i v AJ). Pokud do kalendáře v MS TEAMS vložíte u popisu akce na tuto akci i link, bude link/odkaz na akci zobrazen i v kalendáři akcí na webu asociace. (Obdobně je možno připojit v kalendáři MS TEAMS i pozvánku na akci či jiný soubor).

DR. PETR OČKO: AKTUÁLNÍ DĚNÍ V DIGITÁLNÍ EKONOMICE

Prof. Tuček přivítal dr. Očka a předal mu slovo.

Dr. Očko prezentoval agendu digitální ekonomiky z pohledu Ministerstva průmyslu a obchodu, viz přiložená prezentace. Byly zmíněny aktuální trendy v dané oblasti a další očekávaný vývoj, možnosti regulátora, pozitiva i hrozby.

Prof. Tuček poděkovat za prezentaci a rozloučil se s dr. Očkem.

RŮZNÉ

Byla diskutována možnost SVOČ a zapojení studentů napříč fakultami. SVOČ aktuálně organizují čtyři ze zúčastněných VŠ.

ZÁVĚR

Prof. Tuček poděkoval za organizaci akce prof. Musílkovi.

Prof. Musílek poděkoval všem za účast.

V Praze dne 31. 3. 2023

Zápis zpracoval: prof. Ing. Petr Musílek, Ph.D., děkan FFÚ VŠE v Praze

Verifikoval: prof. Ing. David Tuček, Ph.D., děkan FaME UTB ve Zlíně